

(All Questions carry equal Weight age)

Q1. સોશિયલ એન્ડ બિહેવિયરલ ચેન્જ કોમ્યુનિકેશન (SBCC) ની પરિભાષા જણાવો અને તે એક આયોજનબદ્ધ પ્રક્રિયા છે- સમજાવો.

અથવા

(14 Marks)

Q1.A. SBCC નો પ્રાથમિક ધ્યેય શું છે અને તે પરંપરાગત સંચાર વ્યૂહરચનાથી કેવી રીતે અલગ પડે છે? સમજાવો

(7 Marks)

Q1.B. 'SBCC પરિવર્તન લાવવા માટે ત્રણ વ્યૂહરચનાનો ઉપયોગ કરે છે.' SBCCમાં વપરાતી 'એડવોકસી સ્ટ્રેટજી' (Advocacy Strategy) સમજાવો.

(7 Marks)

Q2. 'તમે ગણેશ ચતુર્થી દરમિયાન પીઓપી મૂર્તિઓનો ઉપયોગ કરતા લોકોના વર્તણૂકમાં પરિવર્તન લાવવા માંગો છો.' સાયકોગ્રાફિક્સનો ઉપયોગ કરીને તમે તમારા લક્ષિત પ્રેક્ષકોને કેવી રીતે વર્ગીકૃત કરશો? તેના માટે યોગ્ય કારણો આપો.

અથવા

(14 Marks)

Q 2.A. ભારતમાં આરોગ્યક્ષેત્રે વર્તણૂક પરીવર્તન પ્રત્યાયનના (SBCC) ત્રણ સફળ પ્રયાસો વિશે જણાવો.

(7 Marks)

Q2.B. 'SBCC' માં 'ફોકસિંગ' અને 'ડિઝાઇનિંગની' પ્રક્રિયા દરમિયાન, લક્ષિત પ્રેક્ષકોની મીડિયા વપરાશ પદ્ધતિ જાણવી કેમ જરૂરી છે? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

(7 Marks)

Q3. વર્તન પરિવર્તનને (SBCC) પ્રભાવિત કરવા માટે સામાજિક-ઇકોલોજીકલ મોડલ (SEM) નો લાભ કેવી રીતે લે છે? એક વ્યવહારિક ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.

અથવા

(14 Marks)

Q3.A. વિકાસ સંચારમાં, પરિસ્થિતિ વિશ્લેષણ, વસ્તી વિષય પ્રમાણે કેમ કરવામાં આવે છે- કેટલાક ઉદાહરણો દ્વારા તેનું મહત્વ સમજાવો.

(7 Marks)

V/1710-2

(Page 2)

Q3.B. પરિસ્થિતિનું વિશ્લેષણ કરવા માટે પ્રાથમિક માહિતી સ્ત્રોતો અને માહિતીના પ્રકારોની જાણકારી આપો.

(7 Marks)

Q4. SBCC પ્રક્રિયામાં 'ક્રિએટિવ કોરદીનેશનની' ભૂમિકા સમજાવો. અમદાવાદના ચાલી- છાપરા વિસ્તારમાં 'લિંગ સમાનતાના' પ્રચાર પ્રસાર માટે 'ક્રિએટિવ એડિટ' તૈયાર કરો.

(14 Marks)

અથવા

Q 4.A. અમદાવાદના ચાલી- છાપરા વિસ્તારમાં 'સ્વછતાં અભિયાન' ના પ્રચાર પ્રસાર માટે 'ક્રિએટિવ બ્રીફ' તૈયાર કરો.

(7 Marks)

Q4.B. વર્તણૂક પરીવર્તન પ્રત્યાયનમાં (SBCC) નૈતિક મુદ્દાઓ શા માટે મહત્વપૂર્ણ છે? સમજાવો.

(7 Marks)

Q5. Attempt any seven out of twelve. (One or Two line answer)

(14 Marks)

1. 'મેપિંગ ભાગીદારીના' (mapping partnerships) મહત્વની વિહેગ્વાલોકન કરો.
2. વિકાસ સંચારમાં 'જન-ભાગીદારી' અને 'જન-આંદોલનના' મહત્વની ટૂંકી સમજણ આપો.
3. તમારા શહેરમાં ટ્રાફિકના નિયમોની જાગૃતિ માટે 'બિહેવરીયલ ચેન્જના' મુદ્દાઓની યાદી બનાવો.
4. 'ગર્લ ચાઈલ્ડ સ્કૂલ ડ્રોપઆઉટ' ના મુદ્દાને અનુલક્ષીને બે મુખ્ય વર્તન અવરોધો વિશે લખો.
5. સ્વાસ્થ્યના ક્ષેત્રે, 'વર્તણૂક પરીવર્તનનાં' (SBCC) કયા અવરોધો નાડી શકે? કોઈ બે જણાવો.
6. આરોગ્યક્ષેત્રે સફળ 'વર્તણૂક પરીવર્તન પ્રત્યાયનનાં' (SBCC) કોઈ બે ઉદાહરણો આપો.
7. 'સામાજિક અને મનોવેજાનિક' વિજ્ઞાનનું વિકાસ સંચારના ક્ષેત્રમાં શું મહત્વ છે?
8. 'વર્તણૂકલક્ષી આંતરદૃષ્ટિ' (behavioral insights) શબ્દનો અર્થ સમજાવો.
9. 'જ્ઞાનાત્મક બિહેવિયરલ થિયરી' (Cognitive Behavioral Theory) દર્શાવતો આકૃતિ બનાવો.
10. 'આદતની રચનાના ચક્ર' (cycle of habit formation) ને સમજાવો.
11. 'વ્યક્તિ - વ્યક્તિના પ્રત્યાયન (Interpersonal Communication) (IPC) માટે કયા સંચાર સાધનોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?
12. બિહેવિયરલ ચેન્જ કેમ્પેન (BCC) ની રચના માટે આવશ્યક સિદ્ધાંતો જણાવો.

W/710-3

Examination Seat No.....

**MDC Sem-3 Examination,
MDC 503
Communication for Social and Behavioural Change (SBCC)**

Time: 2 Hours 30 minutes

Max Marks: 70

(All Questions carry equal Weight age)

Q1. What is Social and Behavioral Change Communication (SBCC)? Why SBCC is called a planned process?
(14 Marks)

OR

Q1.A. What is the primary goal of Social and Behavioral Change Communication, and how does it differ from traditional communication strategies?
(07 Marks)

Q1.B. 'SBCC uses three strategies to bring a change.' Explain the Advocacy strategy used in SBCC.
(07 Marks)

Q2. You are to bring about a Behavioral change in people who use POP idols during Ganesh Chaturthi. How would you segment your Target Audience using Psychographics? Provide valid reasons for the same.
(14 Marks)

OR

2.A. Share in details three examples of successful SBCC initiatives in India addressing public health issues.
(07 Marks)

2.B. During the process of Focusing and Designing in SBCC, what role does the media consumption pattern of Target audience play? Explain with example.
(07 Marks)

Q3. How does SBCC leverage the socio-ecological model (SEM) to influence behavior change? Explain this through an example in practice?
(14 Marks)

OR

Q3.A. What is the significance of incorporating the study of demography into the situation analysis for development communication, and could you offer some examples to illustrate its importance?
(07 Marks)

Q3.B. Enumerate the primary data sources and types of information accessible for conducting a situation analysis.
(07 Marks)

N 1710-4

(Page 2)

Q4. What is creative coordination in the SBCC process? Prepare a creative edit for equality for the slum areas of Ahmedabad. (14 Marks)

OR

Q4.A. Prepare a creative brief for 'Swachhta Abhiyan' in slum areas of Ahmedabad. (07 Marks)

Q4.B. Why ethical issues are important in SBCC? Explain. (07 Marks)

Q5. Attempt any seven out of twelve. (One or Two line answer) (14 Marks)

1. Provide a brief overview of the significance of mapping partnerships.
 2. Offer a brief explanation of the importance of 'Jan-Bhagidari' and 'Jan-Andolan' in development communication.
 3. Give the list of Behavioral change issues for traffic norms awareness in your city?
 4. Two major barriers for Behavior Change Communication with respect to girl child dropout from schools.
 5. How can one judge the failure and success of SBCC in Health sector.
 6. Give best two examples of SBCC in Health sector.
 7. Significance of behavioral science in the field of development communication.
 8. What does the term 'behavioral insights' mean?
 9. Create a diagram illustrating the 'Cognitive Behavioral Theory'.
 10. Write a short note on the 'cycle of habit formation'.
 11. What communication tools are utilized for Interpersonal Communication (IPC)?
 12. List out the essential principles for the design of 'Behavioral Change Campaigns' (BCC).
-